

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI
MINISZTERIUM

FELÜGYELETI STRATÉGIA ÉS TERV, ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAI

Vasútbiztonsági konferencia 2025

Nagy Krisztián
osztályvezető

Vasúti Hatósági Főosztály, Vasúti Ellenőrzési Osztály

2025. szeptember 4.

FELÜGYELETI STRATÉGIA ÉS TERV

- jogszabályi háttér
- alapelvek
- információforrások a kockázatok azonosításához
- azonosított kockázatok
- elemzés
- terv elkészítése

- 2016/796 „ERA”
- 2016/798 a vasútbiztonságról
- 2018/762 közös biztonsági módszerek
- 402/2013/EU kockázatelemzés és kockázat értékelés
- 2018/763 egységes biztonsági tanúsítványok
- 1158/2010/EU SSC megszerzéséhez szükséges követelmények értékelése
- 1078/2012/EU SSC nyomon követésre vonatkozó közös biztonsági módszerről
- 2018/545 vasúti járművek és a vasúti járműtípusok engedélyezése
- 2019/773 OPE TSI, 1302/2014/EU LOC&PAS TSI
- 321/2013/EU WAG TSI, 1304/2014/EU NOI TSI
- 2019/779 ECM tanúsítása
- 2021/782 a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről

- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 203/2009. (IX. 18.) munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelmények
- 289/2012. (X. 11.) a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásai
- 390/2020 (VIII. 12.) a kockázatértékelést végző szervezetek kijelöléséről, tevékenységéről
- 414/2020. (VIII. 30.) a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő hatósági eljárásokról, valamint a vasúti közlekedési hatóság felügyeleti tevékenysége részletes szabályairól
- 19/2011. (V. 10.) szakmai képzés, vizsgáztatás, vizsgaközpont és képzőszervezetek, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályai
- 24/2016 (VII. 18.) járművek karbantartását, javítását és időszakos vizsgálatát végző műhelyekről
- 44/2020. (XI. 19.) járművek karbantartási rendszeréről és a felelős szervezetekről
- 103/2003. (XII. 27.) a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról
- 60/2011. (XI. 25.) megfelelőségértékelő szervezetek kijelöléséről

- ERA követelmény
 - nem csak a kidolgozása, hanem alapvető tartalma is
- Itthon 2025-ben került először kidolgozásra
 - az ellenőrzések tapasztalatait elemezve tartalma változhat
- Cél:
 - átláthatóvá tenni a hatóság felügyeleti tevékenységét
 - ezzel segíteni az érintett szervezetek és a hatóság együttműködését
 - legsúlyosabb kockázatok azonosítása

- Arányosság: kockázattal arányos a felelősségre vonás
- Következetesség: hasonló kockázat, hasonló következmények
- Átláthatóság: ezért is született a stratégia
- Elszámoltathatóság: a határozatok tartalmazzák a követelményeket
- Együttműködés: más hatóságokkal az egységes megközelítés érdekében

- Szervezeti felépítés
 - önálló ellenőrzési osztály
- Belső szabályzatok
 - Szervezetirányítási Kézikönyv
 - Ágazati Kézikönyv
- Kompetenciakezelés
 - képzettség
 - munkatapasztalat
 - állandó képzés
 - ERA elvárás is

- vasútbiztonsági engedély vagy egységes biztonsági tanúsítvány iránti kérelmek elemzése
- váratlan események kivizsgálásából származó javaslatok
- a pályahálózat-működtető / vasúti társaság éves biztonsági jelentései
- más NSA-val folytatott együttműködésből származó adatok
- vasúti szervek statisztikái
- információk a nemzeti biztonsági hatóságok és az ERA közös találkozóiról
- hazai és európai (RINF) infrastruktúra-nyilvántartás
- a mozdonyvezetői engedélyek ellenőrzése, a nyilvántartásból származó adatok
- karbantartási rendszerek ellenőrzéseiről és tanúsítványokról szóló jelentések
- ECM éves ellenőrzések dokumentumai

- forgalomba hozatalra kiadott járműengedélyek
- az európai és nemzeti járműnyilvántartásból származó adatok
- a Vasúti Hatóság meglévő biztonsági ajánlásai vagy egyéb javaslatai
- megfelelőségértékeléshez kapcsolódó fájlok (NoBo, DeBo)
- kockázatértékeléshez kapcsolódó fájlok (AsBo)
- nyomástartó berendezések nyilvántartása
- emelőberendezések nyilvántartása
- állami felügyeletek jegyzőkönyvei
- panaszok, harmadik féltől származó információk

- a biztonságirányítási rendszer figyelmen kívül hagyása
- a végrehajtó személyzet nem megfelelő kompetenciája, képzés és vizsgák hiánya
- a belső biztonsági ellenőrzések hiánya, felületessége
- rendkívüli esemény bekövetkezése utáni intézkedés elmulasztása, a kivizsgálásáért felelős hatóság értesítésének elmulasztása
- a jogszabályi változások és a belső szabályok frissítéseinek nem megfelelő nyomon követése
- vasúti hatósági adatszolgáltatási kötelezettségek elmulasztása, a hatóság által nyilvántartott adatokban történt változások bejelentésének elmulasztása
- vállalatvezetés és végrehajtó személyzet közötti rossz kommunikáció
- a beszállítók nem megfelelő ellenőrzése

- Nemzeti Fejlesztési Tervben meghatározott célkitűzéseknek való megfelelés:
 - nemzeti vonatbefolyásoló rendszerek kivezetésének késése
 - ETCS bevezetésének nem megfelelő üteme
 - átjárhatósági műszaki előírásoknak (ÁME) való megfelelés elmulasztása
- ideiglenes használatbavételi engedélyek lejárta, meghosszabbításuk hiánya
 - ÁME alóli felmentés igényének nem megfelelő kezelése
- vasúti pályahálózat karbantartottsága
 - pályahálózat-működtető belső utasításainak betartása
 - beépítendő anyagok rendelkezésre állása, megfelelősége
 - karbantartáshoz szükséges szakképzett személyzet rendelkezésre állása
 - karbantartást igazoló dokumentumok nem megfelelő vezetése
- új vagy megszűnt építmény nyilvántartásba vételéhez szükséges adatszolgáltatás elmulasztása
- saját célú pályahálózat vagy iparvágány engedély nélküli üzemeltetése

- a járművek használata előtti ellenőrzések elvégzésének elmulasztása
- a vasúti társaság és a pályahálózat-működtető közötti együttműködés hiánya
- vasúti járművezetői engedélyek érvényességének hiánya, beleértve az infrastruktúrára, a vonalismeretre, a vontatási nemre és járműkategóriára vonatkozó szabályokat
- vasúti járművezetőkre vonatkozó egészségügyi követelmények nem teljesülése
- vasúti járművezetőkre vonatkozó vezetési idő, munkaidő, pihenési idők be nem tartása
- vonat/jármű elégtelen megfékezéssel való közlekedtetése
- túlterhelt járművel való közlekedés
- csendes folyosón való közlekedés szabályainak megszegése
- valótlan adatok a vonatterhelési kimutatásban
- határátmenetben való közlekedés az egységes biztonsági tanúsítványba történő „üzemváltó határállomás” bejegyzése nélkül
- veszélyes árut szállító vonatra érvényes előírások be nem tartása

- a vasúti jármű üzembelyezési engedély nélküli közlekedése
- a vasúti jármű nem szerepel a nemzeti és/vagy az európai járműnyilvántartásban
- a vasúti jármű műszaki állapota nem megfelelő
- a vasúti jármű valós, tanúsított karbantartásáért felelős szervezettel nem rendelkezik
- a vasúti jármű karbantartásáért felelős szervezet nem tartja be a jármű karbantartási tervét

- minden olyan biztonsági kockázat, amely közvetlen veszélyt jelenthet a vasúti rendszer biztonságára
- egy adott szervezetnél bekövetkező súlyos balesetekre és váratlan eseményekre vonatkozó kedvezőtlen statisztikák állnak rendelkezésre
- jelentős jogsértések
- olyan korábbi megállapítások, amennyiben a vasúti rendszer biztonságát veszélyeztető kockázatot vagy súlyos hiányosságokat tártak fel
- a korábbi felügyeleti megállapításokból eredő intézkedések meghozatalának elmulasztása, különösen, ha ugyanazon felügyeleti szervnél ismétlődő jogsértéseket tártak fel
- új, egységes biztonsági tanúsítvánnyal vagy vasútbiztonsági engedéllyel rendelkező szervezet
- másik tagállam vasúti biztonsági hatósága által kibocsátott kedvezőtlen értékelés
- ERA biztonsági információs rendszer kedvezőtlen értékelése

- A felügyeleti terv a felügyeleti stratégiából vezethető le.
- A kockázat alapú felügyelet keretében a Vasúti Ellenőrzési Osztály évente elkészíti a felügyeleti tervet, amelyet december 15-ig véglegesít a következő évre vonatkozóan.
- A terv tartalmazza az adott évben elvégzendő felügyeleti és ellenőrzési tevékenységeket, a felügyeleti eljárások ütemezését, fókussterületeit és prioritásait.
- A felügyeleti tevékenységek három fő fázisban valósulnak meg:
 - Tervezés: Éves felügyeleti terv készítése, prioritások meghatározása.
 - Végrehajtás: Auditok, dokumentációs és helyszíni ellenőrzések lebonyolítása.
 - Felülvizsgálat és jelentéstétel: Megállapítások értékelése, intézkedések dokumentálása és nyomon követése.

- Nagyon alacsony kockázat
 - Felügyelet, audit az engedélyben foglalt időbeli hatály felénél. Ellenőrzés az engedélyben foglalt jelentési kötelezettségben foglalt adatok, dokumentumok alapján. Évente célellenőrzés dokumentumok bekérése alapján.
- Alacsony kockázat
 - Felügyelet és auditok az engedélyben foglalt időbeli hatály alatt kétszer. Évente célellenőrzés dokumentumok bekérése alapján. Ellenőrzés az engedélyben foglalt jelentési kötelezettségben foglalt adatok, dokumentumok alapján.
- Közepes kockázat
 - Felügyelet és auditok évente. Évente kétszer célellenőrzés dokumentumok bekérése alapján. Ellenőrzés az engedélyben foglalt jelentési kötelezettségben foglalt adatok, dokumentumok alapján.
- Magas kockázat
 - Felügyelet és auditok évente. Negyedévente célellenőrzés dokumentumok bekérése alapján. Ellenőrzés az engedélyben foglalt jelentési kötelezettségben foglalt adatok, dokumentumok alapján.

ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAI

- **SSC**
- **infrastruktúra**
- **vasúti járművezetők munkaideje, vezetési ideje**
- **vasúti járművezetői engedély**
- **megfékezetttség**
- **csendes folyosók**

- Határátmeneti kiterjesztés kérdése
 - 4. vasúti csomagban új szabályozás
 - a kiadott tanúsítvány 5. számú melléklete tartalmazza azon üzemváltó állomásokat, amelynek használatára jogosult az adott vasúti társaság
 - a hatóság 2026-tól kiemelt figyelmet fordít erre
- Kompetenciahiány
 - Forgalmi vizsga nélküli diszpécser
- Éves biztonsági jelentések minősége

- Vontatójármű vezetőállásán tartott ellenőrzés
 - A villamosított vasútvonalak beutazására helyeztük a hangsúlyt.
 - A legtöbb probléma a növényzettel, dőlésveszélyes fakkal van.
 - Idegen területen elhelyezkedő dőlésveszélyes fák esete: jó a jelenlegi szabályozás, csak a betartására kellene ügyelni, vagy segítené a rendeletmódosítás?
 - Szintén komoly probléma a vasúti jelzők állapota.
- Pályafenntartási szakaszon tartott ellenőrzés
 - Kitérővizsgálati könyv és fejrovatos napló összevetése.
- Forgalmi szolgálat ellenőrzése
 - Idén eddig 22 szolgálati helyen történt ellenőrzés.
 - Általánosságban elmondható, hogy a forgalmi szolgálattevők szabályszerűen és felkészülten végzik a munkájukat.
 - Ahol viszont a hatóság hiányosságot tár fel: hogyan lehetséges, hogy a hetekkel előtte megtartott belső vizsgálat nem tárja fel ugyanezeket?

- Mindenki által ismert „problémás” terület
- Ellenérdek a járművezető és a vasúti társaság között
- Informális csatornákon keresztül mindenki számára világos, hogy vannak szabálytalan esetek
- A hatóság a közeljövőben lépéseket tesz a jelenség felszámolására
 - adatbekérés, IÜR, elemzés informatikai eszközökkel

- 2007/59/EK: „amennyiben egy mozdonyvezetőnek megszűnik az egyik vasúttársaságnál vagy pályahálózat-működtetőnél a munkaviszonya, ez utóbbi haladéktalanul tájékoztatja erről az illetékes hatóságot”
- Lejárt orvosi alkalmassággal, lejárt igazolvánnyal való járművezetés.
- Változások bejelentésének elmulasztása (közhiteles nyilvántartás)
- Infrastruktúra / vontatási nem / járműkategória kérdése
- **plasztik kártya:**
 - A vezetési gyakorlati vizsga (nemzeti hatáskörben begyűjtött adat) feltüntetését a magyar hatóság részére engedélyezte az Európai Bizottság
 - Így a Nemzetbiztonsági Hivatal Szakértői Intézete is jóváhagyta az adat feltüntetését
- Kormányzati informatikai rendszer az engedélyek kezelésére

- A hatóság a hét minden napján szűrőpróbaszerű ellenőrzést végez a vonatterhelési kimutatás alapján.
- Többször tapasztalunk elégtelen megfékezettséget.
- Ami a vonatterhelési kimutatásból nem látszik: megfékezetség hiánya esetén a sebesség csökkentésével érik el a megfelelő megfékezettséget, amiről a mozdonyvezető írásbeli rendelkezést kap.
- Ez magával hoz egy újabb ellenőrzési területet: regisztrátum kiértékelése az ilyen esetekre.
- A fentiek ellenére többször találkozunk olyan féksúly adattal, ami az adott kocsitípusra nem értelmezhető.

- 1304/2014/EU NOI TSI
- A hatóság a hét minden napján szűrőpróbaszerű ellenőrzést végez a vonatterhelési kimutatás alapján.
- Napi szinten találkozunk öntöttvas féktuskókkal a csendes folyosókon.
- Az EU-ban egyre nagyobb jelentőséggel bíró, érzékeny terület, ezért a hazai hatóságnak is lépnie kell.
- Mentesség félreértése: aki kereskedelmi tevékenységként szállít vasúti építőanyagot, az nem élvez mentességet!

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI
MINISZTERIUM

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!